RELAŢIA DINTRE ATAŞAMENT ŞI GELOZIE LA CUPLURILE CONJUGALE

Mariana GRIGORIŢĂ

CZU: 316.356.2:303.4(478) mrgrigorita2808@gmail.com

In this research we aimed to identify whether there are differences in the manifestation of attachment and jealousy depending on marital status and gender of subjects. We also identified whether there is a relationship between attachment and jealousy in conjugal couples.

Ataşamentul şi gelozia prezintă un interes major pentru psihologia familiei. Shaver şi Hazan au ajuns la concluzia că stilul de ataşament format în copilărie este acelaşi şi la vârsta adultă [2]. După Freud, gelozia este compusă din: durere, rana narcisică, sentimente ostile faţă de rival şi autocritică [1, p. 210].

În această cercetare, am avut scopul să studiem relaţia dintre ataşament şi gelozie la cuplurile conjugale, dar şi să identificăm existenţa unor diferenţe gender şi de statut marital în manifestarea ataşamentului şi geloziei. La cercetare au participat 30 de cupluri, 15 căsătorite şi 15 necăsătorite, dintre care 30 de femei şi 30 de bărbaţi. Pentru determinarea nivelului de gelozie, respondenţii au completat *Scala de gelozie* elaborată de Bringle, Roach, Andler şi Evenback în anul 1979, iar pentru determinarea stilului de ataşament – *Chestionarul AAS – Adult Attachement Scale*, elaborat de Collins şi Read în 1990.

În continuare, ne-am propus să vedem dacă există diferenţe în manifestarea ataşamentului în funcţie de statutul marital şi genul subiecţilor. Rezultatele primite sunt prezentate în Figurile 1 şi 2.

Analizând datele obţinute, am constatat că nu există diferenţe semnificative în manifestarea ataşamentului securizant în funcţie de statutul marital al subiecţilor, fapt determinat prin intermediul Testului t (căsătoriţi m=18,43; necăsătoriţi m=17,27; t=1,342; p=0,185). Datele obţinute ne permit să afirmăm că persoanele căsătorite şi cele necăsătorite manifestă ataşamentul securizant în mod egal, datorită vârstei fragede a unor respondenţi, dar şi datorită stilului de ataşament al partenerului. Totodată, am constatat că există diferenţe semnificative în manifestarea ataşamentului evitant în funcţie de statutul marital al subiecţilor, fapt confirmat şi prin Testul t (căsătoriţi m=16,23; necăsătoriţi m=17,97; t=-2,164; p=0,035), dar şi a ataşamentului anxios-ambivalent, fapt confirmat prin Testul t (căsătoriţi m=13,63; necăsătoriţi m=16,30; t=-3,181; p=0,002). Datele prezentate ne permit să afirmăm că persoanele necăsătorite sunt mai evitante şi mai anxioase-ambivalente decât cele căsătorite, deoarece aceste persoane nu se implică suficient în relaţie, sunt distante, au tendinţa să creadă că par-

tenerul le va abandona, respectiv acestea găsesc mai greu sau chiar deloc un partener cu care să se căsătorească.

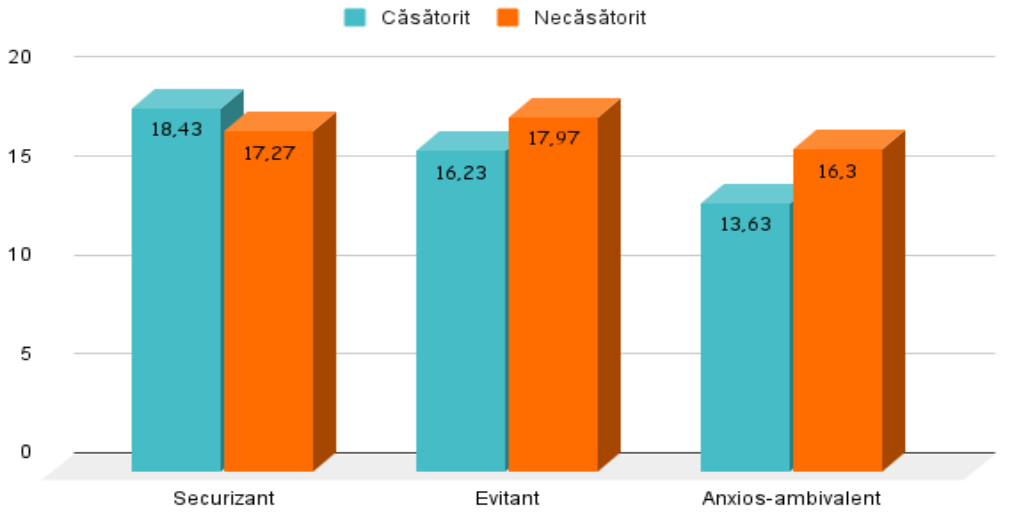


Figura 1. Reprezentarea grafică a mediilor obținute la atașament în funcție de statut marital

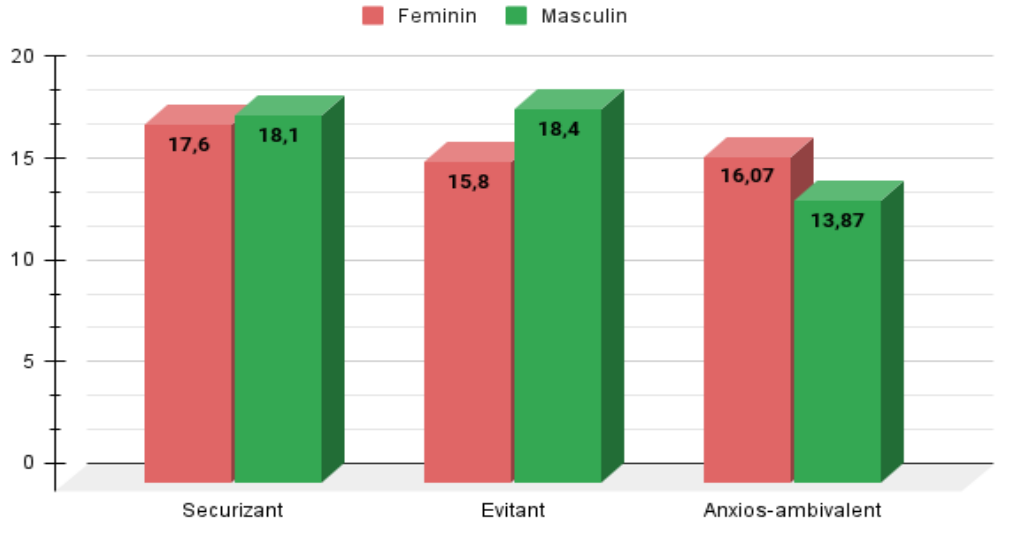


Figura 2. Reprezentarea grafică a mediilor obținute la atașament în funcție de genul subiecților

Analizând Figura 2, am constatat că nu există diferențe semnificative în manifestarea atașamentului securizant în funcție de genul subiecților, fapt confirmat și prin

intermediul Testului t (femei m=17,60; bărbați m=18,10; t=-0,568; p=0,572). Datele obținute ne permit să afirmăm că ambele sexe manifestă atașamentul securizant în mod egal, deoarece stilul de atașament securizant nu posedă particularități și caracteristici care ar putea să determine existența anumitor diferențe între bărbați și femei. Totodată, am constatat că există diferențe semnificative în manifestarea atașamentului evitant în funcție de genul subiecților, fapt demonstrat cu ajutorul Testului t (femei m=15,80; bărbați m=18,40; t=-3,423; p=0,001), dar și a atașamentului anxios-ambivalent, fapt confirmat prin Testul T (femei m=16,07; bărbați m=13,87; t=2,554; p=0,013). În conformitate cu datele prezentate, putem să afirmăm că bărbații sunt mai evitanți, iar femeile sunt mai anxioase-ambivalente, datorită particularităților distinctive de gen, conform cărora bărbații sunt mai reținuți, mai distanți, iar femeile mai anxioase în legătură cu tot ce se întâmplă în relație.

Tabel

Compararea intergrupuri în funcție de statut marital și gen la Scala de gelozie

	Mediile	*Diferența mediilor*	*t*	*p*
Căsătoriți	*52,10*	*-14,900*	***-2,739***	***0,008***
Necăsătoriți	*67,00*			
Femei	*63,27*	*-7,433*	***1,304***	***0,197***
Bărbați	55,83			

În Tabel ne-am propus să identificăm dacă există diferențe în manifestarea gelozie în funcție de statutul marital și genul subiecților. În urma analizei făcute, putem afirma că există diferențe semnificative în manifestarea geloziei în funcție de statutul marital al subiecților, fapt demonstrat prin Testul t (căsătoriți m=52,10; necăsătoriți m=67,00; t=-2,739; p=0,008). Datele obținute ne permit să afirmăm că persoanele necăsătorite sunt mai geloase decât cele căsătorite, deoarece o persoană geloasă va fi dificil de abordat în cadrul relației de cuplu, de aceea aceste persoane nu-și vor găsi cu ușurință un partener. În legătură cu manifestarea geloziei în funcție de gen, putem afirma că nu există diferențe semnificative, fapt constatat prin Testul t (femei m=63,27; bărbați m=55,83; t=1,304; p=0,197). Datele obținute ne permit să afirmăm că atât bărbații, cât și femeile manifestă gelozia în același mod, deoarece gelozia nu ține de gen, însă ține de: caracter, trăsături de personalitate, societatea în care a crescut individul etc.

În urma încercării de a constata dacă există o relație între atașament și gelozie la cuplurile conjugale, am identificat că există o relație între atașament și gelozie, fapt demonstrat prin intermediul testului Spearman (r=0,605; p=0,000). În funcție de rezultatele obținute, putem spune că se atestă o corelație pozitivă semnificativă între gelozie și atașament. Totodată, am identificat că există o relație semnificativă negativă între tipul de atașament securizant și gelozie, fapt demonstrat prin intermediul Testului Pearson (r=-0,674; p=0,000). Astfel deducem că persoanele cu un stil de atașament securizant manifestă un nivel mai scăzut de gelozie, deoarece aceste per-

soane se simt foarte bine în relațiile cu ceilalți și se pot apropia cu ușurință de aceștia. În același timp, afirmăm că există o relație semnificativă pozitivă între stilul evitant de atașament și gelozie, fapt demonstrat prin intermediul Testului Pearson (r=0,427; p=0,001), dar și între stilul de atașament anxios-ambivalent și gelozie, fapt confirmat prin intermediul Testului Pearson (r=0,577; p=0,000). Astfel deducem că persoanele cu un stil de atașament evitant și anxios-ambivalent manifestă un nivel mai înalt de gelozie, deoarece aceste persoane se implică mai puțin în relația de cuplu, au teama că vor fi abandonate, nu au încredere în ceilalți.

În concluzie, putem menționa că atașamentul și gelozia sunt două variabile de o mare importanță în domeniul psihologiei familiei, de aceea este necesar ca acestea să fie cercetate cât mai mult, atât împreună, cât și separat, în unison cu alte variabile ce influențează viața de familie a cuplurilor conjugale.

Referințe:

1. BAUMGARD, H. *Forme ale geloziei*. București: Trei, 2008, pp. 204-210. ISBN: 978-973-707-191-0.
2. HAZAN, C., & SHAVER, P. Romantic love conceptualized as an attachment process. În: *Journal of Personality and Social Psychology*, 1987; 52, pp.511-524.

Recomandat
***Cristina DOLINSCHI**, asist. univ.*